

YVA Polvinen Minna(OKM)

13.06.2018  
JULKINEN

Asia

**EU; Koulutus, Ehdotus neuvoston suositukseksi korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä**

Kokous

Koulutus (EU30) 19.06.2018 - 19.06.2018

**U/E/UTP-tunnus**

## Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komission tiedonannolla KOM (2018)270 annettu ehdotus neuvoston suositukseksi käsitellään koulutuskomiteassa syksyn 2018 kuluessa. Puheenjohtajavaltio Itävalta pyrkii saavuttamaan suositusta koskevan päätöksen koulutusneuvostossa 26.11.2018.

## Suomen kanta

Suomi pitää komission ehdotusta hyvänä pohjana eurooppalaisen koulutusalueen kehittämistä koskevalle yhteistyölle. Tutkintojen osalta suositus on pitkälle yhdenmukainen Suomen nykyisen kansallisen järjestelmän kanssa. Suosituksessa asetettu tavoite toisen asteen tutkintojen ml. ammatillisen koulutuksen tutkintojen antamasta korkeakoulukelpoisuudesta vastaa Suomen tavoitteita. Esitetty toteutusmalli, jossa ei luoda uusia tunnustamisrakenteita, on pääosin Suomen tavoitteiden mukainen.

Suosituksen mukainen automaattinen tunnustaminen kattaa kelpoisuuden toteamisen seuraavan asteen koulutukseen. Suositukseen tulee kirjoittaa selkeästi auki määritelmä siitä, että ehdotettu järjestely koskee oikeusperustansa mukaisesti ainoastaan jatko-opintokelpoisuuden tunnustamista.

Suomi pitää tärkeänä, että suosituksella luotu järjestely pohjaa ensisijaisesti kansallisen tutkintojen viitekehyksen ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (NQF ja EQF) luokituksiin. Suomi korostaa NARIC-tiedonvaihtoverkoston merkitystä onnistuneen toimeenpanon varmistamisessa myös ammatillisen koulutuksen osalta. Toimeenpanossa tulee välttää raskaita, päivitystä vaativia ja koulutusjärjestelmien joustavaa kehittämistä estäviä ratkaisuja.

Suomen näkökulmasta on tärkeää, että ulkomaanjaksolla hankitun osaamisen tunnustamisesta tarkastellaan ensisijaisesti oppijan näkökulmasta, suunnitelmallisesti, oppijan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisen osaamisen varmistuen.

Tunnustamismenettelyssä tulee huomioida se, että tunnustettavan tutkinnon osan tulee olla tutkinnon kannalta relevantti.

Korkeakoulujen autonomiaa on erikseen tarkasteltava esityksen käsittelyn yhteydessä. Päätösvalta tutkinnon sisällöstä tulee säilyttää tutkinnon myöntäjällä. Ulkomailla suoritettu opintojakso ei saa olla esteenä opintojen suorittamiselle kotimaassa, mikäli oppija kokee tähän tarvetta.

Jäsenmaiden osalta tavoitteeksi tulee asettaa, että opintojen sisältöä koskeva tieto on jäsenmaiden kansalliseen koulutusjärjestelmään soveltuvalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla saavutettavissa ja että järjestelyn kansallisessa toteutuksessa voidaan hyödyntää jo olemassa olevia kansallisia ratkaisuja (Suomessa esim. Opintopolku).

Suosituksessa tulee välttää yksittäisten tunnustamistilanteiden tasolle menevää raportointia. Oppilaitosten ohjaus ja seuranta tulee toteuttaa kansallisella tasolla. Suosituksen seurannasta vastaavat jäsenvaltiot, eivät oppilaitokset.

## **Pääasiallinen sisältö**

Komission ehdotus neuvoston suositukseksi asettaa tavoitteeksi varmistaa, että jokaisen ulkomailla – joko tutkintoa tai oppimiseen liittyvää liikkuvuutta varten – oppimiskokemuksen hankkineen opiskelijan, harjoittelijan tai oppilaan oppimiskokemus tunnustetaan automaattisesti myöhempää opiskelua varten. Tunnustaminen ei kuitenkaan rajoita koulutuslaitoksen oikeutta päättää sisäänpääsystä. Tavoite on keskeinen osa pyrkimystä kohti eurooppalaista koulutusalueita vuoteen 2025 mennessä.

Suositusluonnoksessa jäsenvaltioita kehoitetaan sitoutumaan poliittisesti sen varmistamiseen, että ulkomailla suoritettut tutkinnot tai opintojaksojen tulokset tunnustetaan automaattisesti samoilla perusteilla kuin kansalliset tutkinnot tai opintojaksot. Tavoitteena on, että korkea-asteen koulutuksen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen automaattinen tunnustaminen sekä opintojaksojen tulosten tunnustaminen voidaan saavuttaa vuoteen 2025 mennessä ilman erillistä tunnustamismenettelyä.

Automaattisella tunnustamisella suositusluonnoksessa tarkoitetaan käytännössä akateemista tunnustamista, eli jatko-opintokelpoisuutta. Suosituksen toteuttamiseksi jäsenvaltioille ehdotetaan menettelyä, jolla tavoitetta lähestytään.

Korkea-asteen koulutuksen osalta jäsenvaltioita kehoitetaan luomaan edellytykset, joilla keskinäistä luottamusta niiden koulutusjärjestelmiin voidaan rakentaa. Ehdotuksen mukaan yhdessä

jäsenvaltiossa saatu korkeakoulututkinto tunnustetaan automaattisesti, jotta pääsy jatko-opintoihin voidaan sallia toisessa jäsenvaltiossa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille. Jäsenmaita kehoitetaan myös sitoutumaan kansallisten ohjeiden kehittämiseen, jotta avoimuutta lisäävien välineiden täytäntöönpanoa ja käyttöä korkeakouluissa voidaan tukea.

Korkeakoulutuksen alalla jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan tehokkaasti seuraavat avoimuutta lisäävät välineet:

- (a) päivitetty opinto-opas (en "Course Catalogue"), jossa on kuvaus kaikista tutkinto-ohjelmista, yksittäisistä koulutusyksiköistä ja arvosanataulukoista
- (b) tutkintotodistuksen liite, joka annetaan kaikille tutkinnon suorittaneille automaattisesti ja maksutta laajalti käytetyllä kielellä ja digitaalisessa muodossa
- (c) avoimet tunnustamisperusteet, joita sovelletaan johdonmukaisesti kaikissa korkeakouluissa.

Komission ehdotuksen mukaan toisen asteen tutkinto, joka mahdollistaa pääsyn korkeakoulutukseen yhdessä jäsenvaltiossa, tunnustetaan automaattisesti korkeakouluopintoihin pääsyn myöntämiseksi muissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille. Toisen asteen koulutuksen osalta jäsenvaltioita kehoitetaan luomaan edellytykset, joilla ne voivat rakentaa luottamusta toistensa koulutusjärjestelmiin. Niitä pyydetään myös laatimaan kansallisia ohjeita, edistämään avoimuutta lisäävien kriteerien ja välineiden käyttöä, vaihtamaan tietoja kouluopetuksen laadunvarmistusjärjestelmistä ja kehittämään edelleen laadunvarmistusvälineitä ammatillisessa koulutuksessa.

Kolmas kokonaisuus komission ehdotuksessa koskee lyhytaikaisia opintojaksoja. Komissio ehdottaa, että yhdessä jäsenvaltiossa ulkomailla suoritettun enintään vuoden kestävä opintojakson tulokset tunnustetaan kokonaan muissa jäsenvaltioissa, jolloin oppijan ei tarvitse toistaa suorittamaansa lähtömaassa, edellyttäen, että hankittu osaaminen on pitkälti kansallisten opetussuunnitelmien osaamisen mukaista. Ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamista helpotettaisiin tuottamalla kansallista opastusmateriaalia yleisistä periaatteista ja tunnustamisvälineistä sekä edistämällä avoimien kriteerien ja välineiden käyttöä, kuten osaamispohjaisia opintosopimuksia lähettävien ja vastaanottavien laitosten välillä.

**EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

SEUT art. 165, 166

## Käsittely Euroopan parlamentissa

Käsittelyistä ei toistaiseksi tietoa

## Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-30 (Koulutus) laaja kokoonpano 19.6.2018.

## Eduskuntakäsittely

-

## Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotetussa muodossa järjestelyllä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön. Komission ehdotuksella avattaisiin poliittinen prosessi, joka perustuu ensisijaisesti kansallisia järjestelmiä koskevaan tiedonvaihtoon.

## Taloudelliset vaikutukset

Suomi pyrkii järjestelyyn, jossa hyödynnetään nykyisiä kansallisia järjestelmiä, ml. Opintopolku.

Toimeenpanotoimia rahoitettaisiin Erasmus -ohjelman kautta.

## Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Ensimmäiset jäsenvaltioiden reaktiot ovat pitäneet komission esitystä liian kunnianhimoisena jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien diversiteetin huomioiden. Erityisesti lyhyiden opintojaksojen suora tunnustaminen näyttäytyy jäsenmaille ongelmalliselta.

EU:n jäsenvaltiot ovat sitoutuneet suosituksessa asetettuihin tavoitteisiin jo aiemmin Euroopan neuvoston yhteistyön puitteissa 1999 hyväksytyllä Lissabonin sopimuksella korkea-asteen tutkintojen tunnustamisesta.

## Asiakirjat

Komission tiedonanto KOM (2018)270

## Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Polvinen Minna, OKM, [minna.polvinen@minedu.fi](mailto:minna.polvinen@minedu.fi); p. 0295 330262  
Rasku, Seija, OKM, [seija.rasku@minedu.fi](mailto:seija.rasku@minedu.fi)  
Vuorinen, Birgitta, OKM; [birgitta.vuorinen@minedu.fi](mailto:birgitta.vuorinen@minedu.fi);  
Blomqvist, Carita, OPH, [carita.blomqvist@oph.fi](mailto:carita.blomqvist@oph.fi);

## EUTORI-tunnus

**Liitteet****Viite** KOM (2018)270

---

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Asiasanat<br><b>Hoitaa</b> | koulutus<br><b>OKM</b>         |
| Tiedoksi                   | EUE, STM, TEM, TULLI, VNK, VTV |

---